CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
юридичний факультет
кафедра публічного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
_____
проф. Віталій ГОРДЄЄВ
“28” серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
вибіркова

Освітньо-професійна програма: Право
Спеціальності D8 Право
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
юридичний факультет
Мова навчання українська

Чернівці, 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейські стандарти нотаріальної діяльності» **складена відповідно до** вимог Освітньо-професійної програми «Право» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D8 «Право», галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право».

Розробник: Солодан Катерина Володимирівна, доктор філософії з права, асистент кафедри публічного права

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
Солодан Катерина Володимирівна, доктор філософії з права, асистент кафедри публічного права

Затверджено на засіданні кафедри публічного права
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Завідувач кафедри публічного права _____ **д.ю.н., проф. Ігор КОВБАС**

Схвалено науково- методичною комісією юридичного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії
юридичного факультету _____ **PhD, ас. Лаура БЗОВА**

Мета навчальної дисципліни. Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні системи знань про засади нотаріальної діяльності в ЄС, моделі нотаріату, що застосовуються в ЄС, правове регулювання діяльності нотаріусів в ЄС.

Пререквізити: «Публічне право: методологія тлумачення та застосування», «Організація нотаріальної діяльності, діловодство та звітність», «Допуск до професії нотаріуса: практикум», «Правове регулювання нотаріальної таємниці та юридична відповідальність нотаріуса».

Результати навчання:

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі іноземних.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо.

ЗК13. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК14. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також знання практики їх застосування.

СК12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

РН3. Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, включаючи цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження.

РН7. Дискутувати зі складних правових проблем і робити власний внесок у кінцеві висновки такого обговорення.

РН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовою системою Європейського Союзу.

РН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	14	14	н/п	н/п	62	н/п	залік
Заочна	1	2	3	90	4	4	н/п	н/п	82	н/п	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем з навчальних дисциплін	Кількість годин											
	денна форма						*денна форма*					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Загальні засади правового регулювання нотаріату в ЄС.	14	2	2	н/п	н/п	10	10	1	н/п	н/п	н/п	9
Тема 2. Доступ до професії нотаріуса в державах-членах ЄС.	14	2	2	н/п	н/п	10	12	н/п	1	н/п	н/п	11
Тема 3. Етичні засади здійснення нотаріальної діяльності в ЄС.	14	2	2	н/п	н/п	10	14	1	1	н/п	н/п	12
Разом за ЗМ1	**42**	**6**	**6**	н/п	**2**	**30**	**36**	**2**	**2**	н/п	н/п	**32**
Змістовий модуль 2.												
Тема 1. Правове регулювання нотаріату в країнах латинської та англосаксонської моделі.	15	2	2	н/п	н/п	11	16	1	1	н/п	н/п	14
Тема 2. Професійні об'єднання нотаріусів в ЄС.	12	2	2	н/п	н/п	8	11	н/п	1	н/п	н/п	10
Тема 3. Нотаріальні функції дипломатичних представництв європейських країн.	9	2	2	н/п	н/п	5	13	н/п	н/п	н/п	н/п	13

Тема 4. Перспективи гармонізації правового регулювання нотаріату в Україні з правом ЄС.	12	2	2	н/п	н/п	8	14	1	н/п	н/п	н/п	13
Разом за ЗМ 2	**52**	**9**	**9**	н/п	н/п	**30**	**52**	**2**	**2**	н/п	н/п	**50**
Усього годин	**90**	**15**	**15**	н/п	н/п	**60**	**90**	**4**	**4**	н/п	н/п	**82**

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1.1	**Загальні засади правового регулювання нотаріату в ЄС.** 1. Принципи правового регулювання нотаріату в ЄС. 2. Методи правового регулювання нотаріату в ЄС. 3. Джерела правового регулювання нотаріату в ЄС.
1.2	**Доступ до професії нотаріуса в державах-членах ЄС.** 1. Поняття нотаріату в державах-членах ЄС. 2. Кваліфікаційні вимоги до нотаріуса в окремих дежавах-членах ЄС.
1.3.	**Етичні засади здійснення нотаріальної діяльності в ЄС.** 1. Нормативне закріплення етичних засад нотаріальної діяльності в ЄС. 2. Етичні принципи здійснення нотаріальної діяльності в державах-членах ЄС: поняття і зміст.
2.1	**Правове регулювання нотаріату в країнах латинської та англосаксонської моделі.** 1. Правове регулювання нотаріату в країнах латинської моделі. 2. Правове регулювання нотаріату в країнах англосаксонської моделі.
2.2	**Професійні об'єднання нотаріусів в ЄС.** 1. Право нотаріуса на участь у професійних об'єднаннях. 2. Рада нотаріусів Європейського Союзу. 3. Міжнародний союз нотаріату.
2.3	**Нотаріальні функції дипломатичних представництв європейських країн.** 1. Особливості консульської нотаріальної процедури. 2. Види нотаріальних проваджень дипломатичних представництв. 3. Особливості нотаріальних функцій дипломатичних представництв європейських країн.
2.4	**Перспективи гармонізації правового регулювання нотаріату в Україні з правом ЄС.** 1. Перспективи запровадження системи єдиного нотаріату в Україні. 2. Саморегулювання професії нотаріуса. 3. Медіація в нотаріальній практиці.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми
1.	**Загальні засади правового регулювання нотаріату в ЄС.** 1. Принципи правового регулювання нотаріату в ЄС. 2. Методи правового регулювання нотаріату в ЄС. 3. Джерела правового регулювання нотаріату в ЄС.
2.	**Доступ до професії нотаріуса в державах-членах ЄС.** 1. Поняття нотаріату в державах-членах ЄС. 2. Кваліфікаційні вимоги до нотаріуса в окремих дежавах-членах ЄС.
3.	**Етичні засади здійснення нотаріальної діяльності в ЄС.** 1. Нормативне закріплення етичних засад нотаріальної діяльності в ЄС. 2. Етичні принципи здійснення нотаріальної діяльності в державах-членах ЄС: поняття і зміст.
4.	**Правове регулювання нотаріату в країнах латинської та англосаксонської моделі.** 1. Правове регулювання нотаріату в країнах латинської моделі. 2. Правове регулювання нотаріату в країнах англосаксонської моделі.
5.	**Професійні об'єднання нотаріусів в ЄС.** 1. Право нотаріуса на участь у професійних об'єднаннях. 2. Рада нотаріусів Європейського Союзу. 3. Міжнародний союз нотаріату.
6.	**Нотаріальні функції дипломатичних представництв європейських країн.** 1. Особливості консульської нотаріальної процедури. 2. Види нотаріальних проваджень дипломатичних представництв. 3. Особливості нотаріальних функцій дипломатичних представництв європейських країн.
7.	**Перспективи гармонізації правового регулювання нотаріату в Україні з правом ЄС.** 1. Перспективи запровадження системи єдиного нотаріату в Україні. 2. Саморегулювання професії нотаріуса. 3. Медіація в нотаріальній практиці.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота передбачає виконання комплексу навчальних і дослідницьких завдань, зокрема опрацювання рекомендованої навчальної та наукової літератури, підготовку до практичних занять, самостійне опрацювання визначених питань. Результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

№	Назва теми	Кількість годин

		Денна	Заочна
1.	**Загальні засади правового регулювання нотаріату в ЄС.** Джерела права ЄС та міжнародні акти, що впливають на організацію і діяльність нотаріату в державах-членах ЄС.	10	9
2.	**Доступ до професії нотаріуса в державах-членах ЄС.** Порівняння порядку доступу до професії нотаріуса у державах-членах ЄС.	10	11
3.	**Етичні засади здійснення нотаріальної діяльності в ЄС.** Роль і значення принципів незалежності, неупередженості, конфіденційності та професійної доброчесності у діяльності нотаріуса	10	12
4.	**Правове регулювання нотаріату в країнах латинської та англосаксонської моделі.** Переваги та недоліки латинської та англосаксонської моделей нотаріату з огляду на функції нотаріуса та юридичну силу нотаріальних актів.	11	14
5.	**Професійні об'єднання нотаріусів в ЄС.** Основні напрями діяльності Ради нотаріатів Європейського Союзу та Міжнародного союзу нотаріату.	8	10
6.	**Нотаріальні функції дипломатичних представництв європейських країн** Особливості консульської нотаріальної процедури та її відмінності від діяльності нотаріусів у державі перебування.	5	13
7.	**Перспективи гармонізації правового регулювання нотаріату в Україні з правом ЄС.** Перспективи розвитку саморегулювання нотаріальної професії та медіації в нотаріальній практиці в Україні з урахуванням досвіду держав-членів ЄС.	8	13

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Критерії оцінювання самостійної роботи передбачають перевірку повноти, самостійності та якості опрацювання матеріалу (підготовка презентацій і доповідей, вирішення казусів і кейсів, ведення опорних конспектів лекцій, складання словників термінів, есе, дайджестів, конспектів першоджерел тощо): 2 бали отримують студенти, які в повному обсязі творчо опрацювали всі питання теми, вільно володіють матеріалом, вміють виокремлювати основні положення з різних джерел, структурно їх об'єднувати, аналізувати та формулювати обґрунтовані узагальнюючі висновки; 1 бал нараховується за часткове опрацювання, відсутність глибокого аналізу чи узагальнень, а також за неповне або поверхневе виконання завдань.

Методи навчання

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;
- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру);

- а також методи, пов́язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.
Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні:
розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття, тренінги, симуляції.

Система контролю та оцінювання

Для досягнення мети навчальної дисципліни використовуються активні та інтерактивні методи навчання, які спрямовані на взаємодію студентів та викладача та взаємодію студентів один з одним. Серед активних методів навчання домінують такі, як робота в малих групах, акваріум, мозковий штурм, кейс-метод, дебати, дискусії, командно-ігрова діяльність, робота в парах. Під час викладання дисципліни застосовуються різноманітні методи навчання для того, щоб здобувачі досліджували не лише теоретичну сторону правових дисциплін, а й прикладний характер. Традиційними методами виступають практичні заняття. Практичні заняття проводяться з використанням «сократівського» методу навчання, мозкового штурму, круглого столу, дидактичних ігор тощо, а також різноманітні прийоми для засвоєння правничих термінів та вирішення правничих кейсів.

В процесі викладання дисципліни базовими виступають інноваційні та інформаційні технології навчання, що пов’язано із застосуванням дистанційного навчання. Серед технологій дистанційного навчання використовується платформа Moodle, платформи для проведення відеоконференцій (Google Meet), платформи для поширення матеріалів та комунікації (Gmail, Google drive).

Методи контролю

— есе;
— презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
— студентські презентації та виступи на наукових заходах;
— контрольні роботи, quiz;
— вирішення кейсів;
— симуляції;
— інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання індивідуальних завдань.

Формою ***підсумкового контролю*** є залік.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання:

поточний контроль: здійснюється на заняттях (які можуть проводитися в окремих випадках за допомогою онлайн платформи GoogleMeet) шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, бліц-опитування; письмових

самостійних робіт (есе, рефератів, написання тематичних глосаріїв тощо); виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; підготовки та захисту відповідних схем, таблиць, діаграм, графіків; розв'язання кейсів з практичних завдань та задач-казусів; аналізу та обґрунтування (чи заперечення) судових рішень; взаємоконтролю здобувачів у парах та малих групах; самоконтролю тощо.

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)							Кількість балів (залікова робота)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7		
8	8	9	6	6	6	7	50	100

Т1, Т2 ... Т6 – теми змістових модулів.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ, виконання письмового завдання, тестування, вирішення кейсу, розробка та вирішення казусів, складання і вирішення тестів.	**Критерії оцінювання**
9-8 балів	Навчальним матеріалом володіє в повному обсязі, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових

	відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішує усі тестові та ситуаційні завдання.
7-6 балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішує більшість тестових та ситуаційних завдань.
5 балів	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішує половину тестових та ситуаційних завдань.
4 бали	Навчальним матеріалом володіє відносно, під час усних виступів та письмових відповідей викладає його подеколи без аргументування, подеколи фрагментарно без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішує половину чи менше тестових та ситуаційних завдань.
3 бали	Навчальним матеріалом володіє поверхнево, без аргументації та обґрунтування. Доволі часто припускається помилок при усних відповідях. Ситуаційні завдання обґрунтовує без використання необхідної літератури допускаючи при цьому змістовні помилки
2 бали	Навчальний матеріал викладає фрагментарно під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішує меншість тестових та ситуаційних завдань.
1 бал	Не аргументовано та без обґрунтування дає відповіді на питання, допускає помилки під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, правильно вирішує меншість тестових та ситуаційних завдань.
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом, допускає суттєві помилки під час усних виступів та письмових відповідей, не розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, неправильно вирішує більшість тестових завдань та не в змозі вирішити ситуаційні завдання.

Доповнення виступу:

2 бали – отримують здобувачі, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал – які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують здобувачі, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал – які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Експрес-контроль:

2 бали нараховуються здобувачам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.

1 бал – які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.

Підготовка творчих завдань(есе, дайджест):

Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою навчальної дисципліни. Головна мета есе – це самостійне розкриття здобувачем на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.

Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки.

2 бали отримують здобувачі, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об’єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки.

1 бал – в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

Шкала оцінювання: національна та ЕКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов’язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 50 балів здобувач набирає при поточних видах контролю методом додавання балів, одержаних ним на кожному практичному занятті, 50 балів – у процесі підсумкового виду контролю (залік).

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Принципи правового регулювання нотаріату в ЄС.
2. Методи правового регулювання нотаріату в ЄС.
3. Джерела правового регулювання нотаріату в ЄС.
4. Поняття нотаріату в державах-членах ЄС.
5. Кваліфікаційні вимоги до нотаріуса в окремих дежавах-членах ЄС.
6. Нормативне закріплення етичних засад нотаріальної діяльності в ЄС.
4. Етичні принципи здійснення нотаріальної діяльності в державах-членах ЄС: поняття і зміст.
5. Правове регулювання нотаріату в країнах латинської моделі.
6. Правове регулювання нотаріату в країнах англосаксонської моделі.
7. Право нотаріуса на участь у професійних об’єднаннях.
8. Рада нотаріусів Європейського Союзу.
9. Міжнародний союз нотаріату.
10. Особливості консульської нотаріальної процедури.
11. Види нотаріальних проваджень дипломатичних представництв.
12. Особливості нотаріальних функцій дипломатичних представництв європейських країн.
13. Перспективи запровадження системи єдиного нотаріату в Україні.
14. Саморегулювання професії нотаріуса.
15. Медіація в нотаріальній практиці.

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється на основі Положення Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича «Про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у системі формальної освіти)» (зі змінами).

Результати навчання, здобуті здобувачами вищої освіти шляхом неформальної освіти, можуть бути враховані в межах навчальної дисципліни «Європейські стандарти нотаріальної діяльності». Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється за умови їх відповідності змісту відповідної теми навчальної дисципліни. Підставою для зарахування є документальне підтвердження успішного проходження відповідного освітнього курсу, зокрема сертифікат, виданий авторитетною освітньою онлайн-платформою чи іншим визнаним освітнім ресурсом (Coursera, Prometheus та інші).

За наявності належного сертифіката здобувачу освіти нараховується 8 балів за відповідну тему, що прирівнюється до оцінювання виконання завдань практичного заняття.

Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Закон України Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text

2. Європейський кодекс нотаріальної етики від 04.02.1995 р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/MU95646

3. Резолюція про стан та організацію професії нотаріуса в дванадцяти державах-членах Співтовариства від 18.01.1994 р. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:51993IP0422

4. Правила професійної етики нотаріусів України: Наказ Міністерства юстиції України від 07.06.2021 № 2039/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0759-21#n7

5. Кодекс правил професійної етики нотаріусів України. URL: http://npu.ua/wp-content/uploads/2018/06/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8-%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%96%D1%83.pdf

6. Profession of notary in the Community : Resolution of the European Parliament. OJEC. № 44/36. 18 January 1994.

7. ECJ, Case C-47/08. Commission v. Belgium.

8. ECJ, Case C-50/08, Commission v. France.

9. ECJ, Case 51/08, Commission Luxembourg.

10. ECJ, Case-53/08 Commission v Austria.

11. ECJ, Case-61/08 Commission v. Greece.

12. ECJ, Case 565/08, Commission v. Italy.

13. ECJ, Case 89/09. Commission v. France.

14. Recital B of Resolution of the European Parliament of 23 March 2006 [2006] OJC 292E/105.

15. Re Nationality of Notaries : European Commission v. Germany, [2011] 3 C.M.L.R. 19 and Case C-47/08 European Commission v. Belgium (2011).

16. Re Nationality of Notaries : Case C-54/08, Commission v. Germany, [2011] 3 C.M.L.R 19.

Базова (основна)

1.The Common Law and Civil Law Notary in the European Union: a shared heritage and an influential future? URL: https://www.notaryinstitute.ie/wp-content/uploads/2022/02/European-Union-and-the-Notary.pdf

2.Matusescu, C. Notary Profession and European Union Law. *Buletinul Notarilor Publici*, *19*, 2015. P. 23.

3.Vittorio Olgiati The Latin-type notary and the process of European unification∗ , International Journal of the Legal Profession, 1:3, 1994. P. 253-268, DOI: 10.1080/09695958.1994.9960381

4.Dauti A. Historical development of notary in Europe. Iustinianus Primus. 2020. Vol. 32, № 2. P. 23–28.

5.Нотаріальний процес: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 652 с..

6.Нотаріат: підручник / В. В. Комаров, В. В. Баранкова. Харків: Право, 2019. 416 с.

7.Зозуля О. І., Головащенко О. С., Новіков Є. А. Правовий статус нотаріату в Європейському Союзі. *Наук. зап. Львівськ. унів. бізн. та прав.* 2025, С. 282-292.

8.Ільєва Н. В. Зарубіжний досвід здійснення нотаріальної діяльності та його адаптація до вітчизняної системи нотаріату. Конституційно-правовий вимір в розвитку правової системи України. 2016. С. 41–46.

9.Денисяк Н. Реформування інституту нотаріату в сучасних умовах євроінтеграції. Аналітично-порівняльне правознавство. №1. 2023. DOI: https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.01.95

10. Мартинюк О. А. Специфіка організації нотаріальної діяльності в країнах із нотаріальними системами англосаксонського та латинського типів. Науковий вісник публічного та приватного права. 2017. № 2. С. 152-156.

11. Шевчук Л. Е. Основоположні принципи латинського нотаріату та їх реалізація в україні: історико-правовий аспект. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2018. Випуск 66. С. 103-110.

12. Фундаментальні принципи системи латинського нотаріату. URL: http://npu.in.ua/mizhnarodnij-notariat/msln/printsipi_msln.

13. Чижиков О. О. Перспективи розвитку нотаріату в контексті інтеграції України до європейського правового простору. Український політико-правовий дискурс. 2024. № 6. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.14513044.

14. Рудко Б. Б. Трансформація нотаріату в умовах воєнного стану та цифровізації: сучасні виклики та європейські орієнтири розвитку. Legal Bulletin. 2026. № 1. С. 70–76. DOI: https://doi.org/10.31732/2708-339X-2026-10-A9.

Допоміжна

1. Lacrima Bianca Luntraru. Civil liability of public notaries / Lacrima Bianca Luntraru, Liviu Pop. // Fiat Iustitia. – 2017. – №1. – С. 192–205.

2. Vdovichen V., Vdovichena L. (2019) Professional responsibility of notaries: ontological aspect. *European Journal Of Law And Public Administration* 6 (2), 148-156.

3. Radoi, R.. The Notarial Deed and Not the Notary Must Circulate in the European Union. *Buletinul Notarilor Publici*, 2008/. P. 17.

4. Shaw, G. (2006). Notaires in France—an unassailable profession. Or are they?. *International journal of the legal profession*, *13*(3), 243-271.

5. Cerka, P., Grigiene, J., & Poderyte, E. (2015). Possibility for notaries of Latin tradition to carry mediation function. *Themis Polska Nova*, (1 (8)), 50-70.

6. Rak, V., & Balogh, T. (2017). The Nationality Requirement Case of Hungarian Notaries. *Hungarian YB Int'l L. & Eur. L.*, 459.

7. Kyianytsia, L. (2023). Comparative Analysis of Notarial Functions in Ukraine, Poland and Lithuania. *Krakowskie Studia Małopolskie*, *4*, 157-176.

Danila, A. I., & Tanase, A. R. (2018). The Decision of the Court of Justice of the European Union in Case C-20/17 and Its Impact on the Issuance by Notaries of Internal Heir Certificates Based on Law No. 36/1995 of Notaries Public and Notarial Activity. *Buletinul Notarilor Publici*, *22*, 49.

8. Федорук Н. С., Солодан К. В. Використання технології блокчейн у публічному адмініструванні: правові засади та зарубіжна практика. *Український політико-правовий дискурс*. № 21. 2026. URL: https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/587/484

9. Солодан К.В., Мойсей Г.Г. Європейські стандарти права на забуття в цифрову епоху. Науковий вісник УжНУ. Серія: Право. 2025. № 92 ч.1. С. 274-278. URL: https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2026/01/92-part-1.pdf

10. Солодан К.В. Роль медіаційних навичок в професії юриста // Медіація & Університети 1.0 : Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (15 листопада 2024р., Чернівці) / редкол.: Амелічева Л., Гаврилюк Р., Горецька Х., Романадзе Л. та ін. - Чернівці: 2024. С.261-263.

11. Солодан К., Штефюк О. Особливості надання електронних адміністративних послуг. Публічна влада в умовах режиму воєнного стану: виклики, рішення, європейський вектор. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (10 квітня 2025 року): електр. збірник / Ред. кол.: О. Васильченко, П. Діхтієвський, Т. Дідич, О. Банчук, Т. Коломоєць, І. Гаєвський, Р. Усенко, В. Пашинський, Г. Дубов, В. Яцуба; за загальною редакцією доктора юридичних наук, професора Петра Діхтієвського. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2025. С. 52-54.

Інформаційні ресурси

1. https://moodle.chnu.edu.ua/
2. http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
3. http://portal.rada.gov.ua/ - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
4. https://npu.ua/ - Нотаріальна палата України
5. https://www.notariesofeurope.eu/en/citizens/what-is-a-notary/ - Рада адвокатів ЄС

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.